

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАН“
виносить: в Австрії:
на цілий рік . . . . . 24 К
на шів року . . . . . 12 К
на четверть року . . . . . 6 К
на місяць . . . . . 2 К

За границею:
на цілий рік: зі щоденною ви-
силкою 7 долярів або 14 рублів;
з висилкою двічі в тижні 6 до-
лярів або 12 рублів; з висилкою
що суботи 5 долярів або 10 руб.
Поодиноке число по 10 сотників.

Телефон Редакції ч. 1484.
Кonto почт. щадницї ч. 98704.

РУСЛАН

Християнсько-суспільний днівник.

„Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милості і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра туска“. — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім
неділі і руских свят о 5 год.
по полудні. — Редакція, адміні-
страція і експедиція „Руслан“
при ул. Хмельовського ч. 15, II.
поверх. Експедиція місцева
в Агенції Соколовського в паса-
жі Гавсмана.

Рукошиє звертається лише на
попередні застороги.

Рекламації лише неопечатані
в вільні від порта. — Оповістки
звичайні приймаються по діні
20 с. від стрічки, а в „Надіслан-
нім“ 40 сот. Подяки і приватні
дописи по 30 сот. від стрічки.

Непрошені опікуни.

Пригода і смерть пок. ученика Чорнія навчила дечого й живих. У часописах появилось вже кілька статей, над якими варто було подумати, а ще більше говорилося і говориться устно, особливо в учительських кругах, що мають з молодежю діло. Тепер, по різних поясненях, уже мабуть кождий набрав пересвідчення, що пок. Чорній не мав причин, аж накладати на себе руку, бо міг бути принятим до іншої семінарії в Галичині, або на Буковині, а коли б навіть і се було неможливе, то мав їх інший вихід — адже не тілько сьвіта, що в семінарії, і учительський хліб зовсім не такий, щоби з жалю за ним відбирати собі життя! Звісно, школа молодого человека, але куди ми зайшли, як би погодилися з думкою, що на такі невдачі, як Чорнієва, нема іншої ради, лише кулька в лоб! Се обяв очевидної нервості чи може заразивої сутності, бо отє в короткім часі кількох наших учеників позбавило себе життя, з маловажливих причин. Однак, що сталося, уже не відстане ся, а нам би тепер треба над чим іншим застановити ся.

Відома річ, що з Чорнієвої пригоди скристили в нелюдяній спосіб посли Трильовський і Цегельський, та ще й оден редактор „Діла“ забажав при сї нагоді також стати славним та взвив з балькону дому „Просьвіти“ перед свій суд професорів. Крім сих панів, ще й інші автори та авторки статей то жалісливим то грізним способом заявляли свій великий жаль ізза смерті Чорнія і системи, що доводить до таких пригод, хоч тут не в системі діло. Нарешті в „Ділі“ помістив хтось, спасибі ему, статю з острого перед непотрібними і неоправданими страйками молодежі та про потребу карності у школах. Так помалу сходить бесіда на поважнішу дорогу, стає спокійніша, і смерть Чорнія може навчити дечого нашу суспільність.

Є нас деякі політики, що, як каня на дощ, так они ждуть на жертви, на смерть, все одно, чи Каганець, чи Чорнія, чи кого іншого. Спинити напрасної смерті они не в силі і навіть не бажають собі того, навпаки безоружних, темних і малолітніх взивають з великою присміністю до боротьби, хочби й з війском — нехай і гине кількох, се вода на їх млин. Порядно, річової промови в парламенті чи в соймі сказати не знають, за те — коли трафить ся оттака пригода, як Чорнієва, оттоді оден роздирає свої ризи на кладовищі, а другий у парламенті — і оба знають лише те що порадити, що коли хлопець хоче стріляти в себе, нехай здоров стріляє, але перед тим нехай спряче зі сьвіта кого іншого, розуміє ся, лиш не їх, бо на те они нетикальні посли і батьки народу.

Треба такої отупілої суспільності, як є наша, щоб таких промов послів не принять тисячами протестів, щоби провокаторів, які нищать карність у школі і намовляють школярів до страйків, не винайти і не покарати прилюдною ганью. Сеж у вас від давніх літ політика розлуки в моді, а довів її до досконалості п. Цегельський за свого редакторства в „Ділі“. Він і Трильовський — се та пара наших руских Дон Кіхотів, у яких інтересію вже богато земляків перестало вірити. Тепер же політика розлуки засягає уже і в школі і учеників намовляють провокатори, щоби они також політикували.

Хто знає настій пашої молодежі по школах, той не може не лякати ся о єї будучину. Тут професори своє говорять у школі, а поза школою часописи, студенти університету, або от і пан посол на кладовищі навчають зовсім інакше — і то так, щоби іменно молодіж дивила ся на своїх учителів, як він ворогів, і приходила до школи не лише з книжками, але хиба і з бровнінгами. Всякий знає, як ученик потребує до науки спокою, і як кождий мусить перше навчитися слухати, коли хоче колись сам розказувати. У суспільнім життю ми навіть від неписьменного селянина вимагаємо карності. Тимчасом тут, у гімназію, де хлопець мав би виховати ся на карного громадянина, все залиє якийсь спаситель Руси-академік з зазивами до страйку, у Львові все найде ся гурток божевільних студентів, що розійде також зазиви на провінцію, найде ся часопис, що не скриє на молодіж відразу: „гов! стійте, не робіть дурниці!“, тільки заспіває такої, що молоді душі мусять обурювати ся — і вже по карності в школі, уже страйк готов.

Наши політики може не знаєть того, що служба учителів у наших руских школах дуже гірка, далеко тяжка, ніж у польських школах — і що неоден руский учитель радо переніс би ся до польської школи. Тут у гімназіях стілько всяких посторонніх опікунів і вихователів, що обігнати ся годі і порадити собі тяжко, бо що ти засіш, се зараз хтось столовочі. Нема вдоволення з праці, без якого кождий педагог по якімсь часі опускає руки. Мало того, що учителі мають перед собою богато московільської молодежі, вихованої дома і в бурсах цілком інакше, як у школі, — ще й своя молодіж поділена на партії, так як би без їх школянської політики народі не міг обійти ся. Конець того такий, що у лавках перед професором сидять молоді люди, у яких у душі засіяно недовіра навіть до добреї волі професора, а не то до його відомості. І ми можемо говорити уже й про свою власну систему у школицтві і про жертви її — і то жертви в професорах. Такий брутальній виступ учеників, якого зазив оден професор у Перемишлі, може на ціле жити війти у людяного человека жаль до молодежі і знехочити його. Адже вчите можна всіляко — і замісце вкладати душу в працю з любовю до своєї молодежі, можна не мучити ся і не журити ся, завдавати „звідси-доси“, класифікувати остро і притім мати спокій. Непрошені опікуни молодежі, мабуть, хотять довести наших педагогів до такого стану або до — дезертирів в наших гімназіях.

Ми є глубоко пересвідчені, що навіть, коли б красиву раду школи поділено на руску і польську, то рускі радники школи не згодилися на те, щоби посторонній вплив у руских школах був такий значний, як він є, щоб ученики важилися по простацьки сварити ся зі своїм учителем, котрий сповняє лише свій обов'язок — і взагалі, щоби молодіж заводила свій режім у школах. А студенти університету, котрі під впливом політичних Дон Кіхотів, безсильних, щоби щонебудь позитивного самі осягнули, уроїли собі, що они не на те є, щоби вчите ся, тільки на те, щоб бавити ся політикою, повинні займати ся передовим свою долею, а не гімназистів, бо й самі до вічного не доходять, марнувшись не десятками, але сотками. З такого політичного „Kanonfutter“ народ не має і не буде мати хісна. Розумні політики не сміють вимагати від молодежі підпору для своєї роботи — і тому такі посли, як Трильовський і Цегельський, за свої промови

по смерті Чорнія заслужили ва прилюдну ганьбу, яка їм внові належить ся. Годити ся з ними можуть лише очайдухи.

Просимо домагати ся „Руслан“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і привіднувати нам нових передплатників в кругах своїх знакомих.

Від проф. д-ра Івана Демянчука, одержали ми, з прошальною о повідомлені, отсес письмо:

З початком минулого року дістав я від правителства відпустку і стипендію, щоби підготовити ся до габілітациї на доцента класичної фільольгої в будущому українським університетом. Як з одного боку скористав я на тім, що поїхав за границю, бо за час моого побуту в Берліні мав я нагоду і значно поширити своє заводове знання і пізнати ся з перворядними на тім полі ученими, які порадою в неоднім помогли мені в науковій праці, так з другого боку жалую, що дав ся до виїзду намовити, бо поза грошейнми стратами не лише наразив жінку і діти на невигоди студента життя, але й на себе самого наскликав не мало неприємностей. Вже зараз по моїм виїзді за границю появилися погрози, що молодіж не стерпить накиненого її професора, але зуміє постоити за народну честь. До сих погроз не привязував я великої ваги тим більше, що люди, котрі займають видні у нас становища і є ширими народолюбцями, дбалими о вироблене наукових сил руских, успокоювали мене тим, що загал суспільності, а навіть саме університетська молодіж в іншої гадки. Я повірив тим оптимістам; забрав ся з цілою енергією до праці і в розмірно короткім часі написав наукову працю і підготовив ся до габілітациї.

Та тут виявилося, що мої дорадники грубо помилили ся, заспокоюючи мене. В по-слідніх дніх виринула поголоска досі ніким незаперечена, що сам голова українського клубу робив в міністерстві заходи звернені проти мене, а в складі за тим дістав я зі Львова відомість, що й університетська молодіж старається намовити, щоби вже при евентуальнім викладі габілітаційним вибила мені з головою гадку стати професором українського університету.

І се заставило мене, прилюдно звернути ся до тих, що так завзято мене поборюють і запитати ся їх, чим я так тяжко провинився перед своїм народом, що кладе ся мене порівні з такими ворогами Русинів, на яких знищено не жалув дорогоч часу і цінного труду навіть сам голова нашої парламентарної презентації.

Загально беручи, справа так представляється, мені привайменше: Коли когось не хотять допустити до катедри на нашім університеті, то або він є чужий нашому народові, аглидно надуживає іменем Русина на те, щоби тим більші шкоди робити Русинам, або своїм знанням не надає ся на таке високе становище в науці. Що до першого: тяжить на моїм сумінню первородний гріх, що я колись не робив разом з іншими сецесії з львівського університета. Не буду тут оправдувати ся з моєю вчинку; я чув, що інші щось там колись на мое оправдані говорили; сам я ай не оправдував ся, ай не оправдувати ся не буду. Досить того, що тодішній мій крок кладуть мені в вину. А що більше? Таж від то-

го часу минає вже десять літ. За той час я прецінь не сидів з заложеними руками, але брав участь в нашій культурно-гуманітарній праці.

Отже чим я провинив ся вже як чоловік на становищі? Жилю ще — славити Бога — люди, що або під моїм проводом, або зі мною працювали в різних інституціях, нехай скажуть, що і коли я зробив на школу народу. Хоч я не займав ще такого становища, які стримувало дрігих висказати мені в очі своє негодоване, то прецінь може давніше або з почуття чесності, або з байдужності терпіли мою шкідну роботу. Тепер нехай усьо скажуть. Нехай і я знаю, через що я такий небезпечний для Русинів, що справа мої ще дуже сумінні доцентури стала однією з тих пекучих справ, якими потребує журити ся аж голова українського клубу.

Другою причиною, чому український клуб чи хто там старає ся не допустити мене до доцентури, може бути моя нездарність і брак наукових кваліфікацій. Не буду робити вистави моїх съвідоцтв від народої школи починаючи аж до тих съвідоцтв, які я дістав вже від берлінських професорів; не буду також вписувати оттут усіх нот, які я коли мав в гімназії і в університеті.

І тут є люди, котрі дещо про се можуть сказати: є ще гімназійні професори, котрі мече учили, в члени-Русині Ради шкільної, котрі виділи моя кваліфікаційне съвідоцтво і съвідоцтва берлінські, є і в українським клубом проф. др. Колесса, котрі як декан був колись головою іспитової комісії і сам головував за тим, щоб я всі ригороза здав одноголосно відзначенем, а потім заохочував мене до габілітациї, хоч се діяло ся в 1904. році, коли я і як Русин і як фільольго зовсім не був ліпший ніж тепер. А далі: вже дев'ятий рік я учителюю. І тут є люди, котрі могли пізнати, чи я маю які способності, чи ні. Є ще мої наставителі, в товарищі, в ученики, деякі вже на своїм хлібі. І они можуть дещо сказати про моя праця. Крім того від 1905. року печатаються ся мої праці в руских, польських і німецьких часописах, отже кождий має спромогти подивити ся, чи я вмію, чи ні. Всеж таки те, що я пишу, мабуть не таке нездарне, скоро редактори дотичних наукових часописів (досі 10) приймаються ся до печаті і ще й допрошуються, щоби більше писати. А прецінь я тим редакторам особисто зовсім незнакомий; навіть наші редактори мене лично не знають, а чужі ледви, чи я знають коли будуть.

Скоро отже мої статі печатаються, то певно ай не з простої чесності для мене, ай не задля браку іншого матеріалу, котрого польські і німецькі журнали мають чайже доволі. В чим отже проявляє ся моя неспособність до університетської катедри? На якій підставі старає ся п. голова українського клубу в міністра, що я не заслугую на стипендію?

Хиба не переконає д-ра Гусарека, що мені треба відобрести стипендію тому, бо я не робив сецесії; ся мабуть міністра не може переконати. Мусить отже п. голова подавати інші причини, а в тих можуть промовити міністрові до переконання лише дві: або що я беру стипендію, а нічого не роблю, або що загалом не можу нічого путного зробити, бо не маю до того способності. Що до мої праці в Берліні, то я післав міністерству докази на те, що Богато працюю

власти представити мене як нездару, котрого з кривою інших спосібнішими пхася в гору, то робить мені незаслужену кривду.

Кажуть, що за ту стипендію, яку мені відобрали, поїхали два інші на студії. Подають також, хто мав би в такім разі поїхати. Я далекий від того, щоби котрому з тих панів закидувати неспособність до наукової праці. Противно: одного з них знаю в печатах праць, котрі съвідчать як-раз про його велике знання; імені другого пана досі я що правда не подибував, але певно тому, що в правничих працях такі читаю, котрі тикаються старинного права; до того в посліднім році я наших наукових видавництв майже не видів. Не сумніваюся отже, що і він зловій заслугує на стипендію. Але не виджу причини, чому ті пани могли би лиши тоді поїхати за границю, коли мені відобрали стипендію. Також я можу дістти найвище ще одну рату за сей піврік. Ся одна рата — найбільше 1000 К — хиба не вистарчить на те, щоби виобразувати аж двох доцентів, а на другий рік я вже й так нічого не дістану.

Я не можу повірити, щоби лише споріднене того кандидата-москофіла руковоюдило головою нашого клубу, противно гадаю, що лиши визначні спосібності даного пана будуть міродайні, а споріднене грало лиши о стільки яксь роля, що п. голова як крівняк міг ті спосібності відкрити і оцінити. Але навіть коли приймемо, що мотив чисто родинний кавказ п. голови за свого крівняка дбати, то і з сего єму не роблю закиду; всякий повинен за свою родину дбати, і за близшу родину, поселяючи поодиноким її членам, і за дальшу, за цілу Русь, привертаючи нації заблудного сина. Лиши позволить п. голова, що і я упімнуся о такі самі права для себе. Скорозаслуги п. голови для Русі, его патріотизм і праця для загального добра мають таку вагу, що змивають дуже тяжкий гріх національний в душі навіть далекого єго крівняка, то чому ж і мого далеко не так тяжкого гріху не мають змити патріотичні подвиги моєї родини?

Ще на одно звертаю увагу: Скорозаслуги п. голови може стати доцентом українського університета мимо того, що в москофілом, отже негус національні окремішність нашого народу і не признає за мову тої мови, якою має викладати, то чому ж я не можу на тім самим університетом викладати, хоча стою на чисто національнім становищі, а лише не причислю ся до політичної партії п. голови? Я думав, що політика науці зовсім не помагає і що лиши дуже спосібні одиниці потрафлять погодити научну діяльність з політичною. Знаю також сам і від других, що наші науці політика не послужила; кажу голівно про професорів. Говорили мені стеже деякі люди, що добре роблю, віддаючи ся лиши науці.

Не перечу, що в такі науки, при котрих не все одно, хто їх подає, прим. наука нашої мови і літератури, історія, церковний або суспільний закон. Але що має партійна принадлежність спільнотного в класичному фільтрологію? Тож я не можу учити метрики і граматики грекої угодово або неугодово, ані не можу викладати старинної мітольгої клерикально або атеїстично, не можу також радикально або консервативно закращувати мої викладів про спартанську конституцію. Тут мої політичні чи які там переконання ні при чим. Тут треба знання, а не політику.

Вкінці на успокоені і п. голови українського клубу і тих, що побоюються ся за політичну чистоту нашого будучого університета, додаю отсе: Поки що я ще не габілітувався і не знаю, чи буду габілітувати ся; не знаю також, як і чи взагалі буду з евент. габілітациї користати. Нагоду до наукової праці буду мати і без українського університета, як лиши скочу працювати, а знане, яке маю, і оцініла, яку маю в наукових і педагогічних кругах, позволить мені використати мої спосібності хоча й поза східною Галичину. Добрі люди, не лиши Русини, дали мені матеріальну спромогу піти до школи; решти добився я лиши науковою і лиши науковою і працею буду додивати ся. Працювати хочу і умію; наколи однаке самі спосібності і знане не вистарчують до того, щоби стати доцентом на українському університеті, то я пхати ся на катедру не буду. Піду там, де вдоволять ся такими кваліфікаціями, які маю. Я хотів би лиши для своїх працювати; скоро однаке свої замісці захотіті і признання мають для мене лиши догану і погрозу, то нехай не дивують

ся, що мені праця серед таких умов може остати. Я за богато маю амбіції на те, щоби комусь закидувати ся з свою працею, і ще за богато житвою енергії на те, щоби вдоволити ся самим відроблюванем шкільних лекцій. Моя вдача така, що всюди роблю більше, чим потрібно. Той надмір енергії хотів я спожиткувати для своїх, скоріше за все має здати зневага і то з боку людей, які ще не в силі оцінити, чи я спосібний стати їх професором чи ні, то я пошукаю собі такого місця, деб міг спокійно працювати.

Берлін, в цвітні 1912.
Проф. др. Іван Демянчук.

Просимо відновити передплату.

НОВИКИ.

— Календар. Ві второк: руско-кат.: Нікити іспов.; римо-кат.: Лімберта. — В середу: руско-кат.: Йосифа; римо-кат.: Рудольфа.

— Приїзд архікін. Карла Франца Йосифа до Коломиї назначено на середу дня 17. с. м. перед полуночю. Окремий комітет під проводом місцевого асесора п. Балицкого займає ся приготовленнями до належитого приняття достойного гостя. Рускі процесії і брачтва мають уставити ся коло парохіяльної церкви при ул. Собіського. Привітна промова буде лише одна, яку виголосить по німецькі посадник міста коло третих триумфальних воріт при ул. Евангелицькій. На той день надіють ся в Коломиї величезного звіту народу з околиці. Вечером буде місто ілюміноване.

Всі, що хотять взяти участь в тім привіті, можуть користати в поїзді, котрій вийде з Львова в середу дня 17. с. м. о год. 7:20 рано, а до Коломиї прибуде о 11. год. перед пол. Сей поїзд задержить ся о год. 8:35 в Ходорові, о 9:24 в Галичи, о 9:39 в Єзуполі, о 10:2 в Станіславові. З Коломиї верне сей поїзд назад до Львова о год. 9:55 вечером того самого дня.

— Пам'яті Тараса Шевченка. Дня 24. м. м. в Оренбурзі заходами місцевих Українців уладжено в „Народному домі“ концерт в приводу 51-х роковин смерті Т. Шевченка. Перед початком вечора д. Безін прочитав росийською мовою реферат: „Т. Шевченко і кріпостное право“. Після сего виконано: „Заповіт“, який публіка вислухала стоячи. Далі були співи й декламації. На естраді стояло погруде Тараса гарно прибране плахтами, рушниками і квітками. Тло творив український краєвид. На публіку вечір зробив гарне враження. Місцеві часописи помістили прихильні оцінки вечора.

— М. К. Пимоненко, артист-маліяр помер дня 8. с. м. в Києві. Покійний родився в Києві в 1862 році. Малювати вчився спершу в київській школі мальовання, заснованій Н. Мурашкою, потім в академії красних штук у Петербурзі. Від 1884 року Пимоненко жив у Києві до самої смерті. Сюжети для багатьох картин покійного дало українське життя, хоч він не був сівдомим Українцем.

— В справі дописів з Дрогобиччини, поміщеній 64. ч., одержуємо отсі три спростовання, які, хотій не відповідають §. 19. прас. закона, містимо в ім'я засади *audiatur et altera pars*:

Впр. о. Анатолій Козак з Далявої пише по вступі, який не належить до спростовання:

1) що до роблення заходів о парохію Ріпчиці,

може будуть они предметовими, як вийдуть

Ріпчиці на конкурс, а маючи всі умови, а

аби убігати ся о опорожнену парохію, тоді

хіба і автор статі не зборонить мені о ю

старати ся. 2) що до слів „...як він завзято

безчестив станіславівського Владику в Торгові

в в товаристві многих людей виражуючи ся

послідними словами о Епіскопі католицкім...

і аж оден з наших — сівітський чоловік —

звернув єму увагу, що сівітський чоловік не повинен так виражати ся о Епіскопі — суть

клеветою і жадаю, щоби автор статі до двох

неділь в „Руслані“ публично: 1) назвав по-

менно особи; в товаристві котрих я був і го-

ворив повніше слова, 2) вимінив тую особу

сівітську, хотів звернути мені увагу. — За то

послідуючи примірів п. Бирчака, крім пуб-

личної неслави, яку стягаю на себе, зобов'язую

ся зложити 50 К на церкву в Перемишлі

на Засаню. В противнім случаю зобов'язую

автора дописів відкликати повніше згадані

слова і зложити тих 50 К через ред. „Русла-

на“ на ту саму ціль. — О. Анатолій Козак, в Даляві, почта Дрогобич.

Впр. о. Антоній Рудавський, парох в Гаях вижніх, пише: „1) Неправдою є, будім то парох з Гайї „твірдя“, приймав по 5 Служб Божих, а правив одну. 2) Неправдою є, що коли люди упоминають ся, що повинно бути більше Служб Божих, то парох одвічно, що бере се на свою душу. 3) Правдою натомість є, що парох з Гайї, повіта дрогобицького, є Русином а передовсім католицким сівітським, що править Служба Божа в миру сего, як парохія замовляють після їх інтенсив. 4) Правдою є, що парох Гайї із приводу свого душпастирства, правлена Служб Божих і інших функцій духовних віколи не входив в колізію з парохіянами та що ніхто із них не упоминає ся, що має бути більше Служб Божих, бо так ніколи не склалось, як пише хибно поінформований дослідник“.

Впр. о. Антін Слоньский, парох в Михалевичах, заявляє рішучо, що не є „касаціом-батюшкою“ і не „здирає прихожан, вимагаючи по 20 К від оповідій передслідників“.

— Третій курс висшої освіти в Чернівцях. Закінчене третого курсу висшої освіти відбулося в суботу, дня 30. марта, в великій салі „Народного Дому“. Явилися усі учасники, з віймом п'ятьох, які мусили вже перед тим вертати до дому, прибули також деякі учителі курсу. До зібраних промовив широко агорячо др. З. Кузеля пращаючи курсистів і дякуючи учителям за совісну працю. По дальшій промові проф. Т. Бринձана забрали голос учасники курсу Никифорчин з Кобак і Місаків з Таращан і в щиріх словах подякували управі курсу і учителям за положену працю, обіцюючи за те відвдячити ся пильною роботою між народом. По промовах роздано курсистам книжки, які надіслали для них „Просьвіта“ зі Львова (а то Просьвітно-екон. конгрес, Календар „Просьвіти“ на 1912 рік, Рільничі досвіди Кузика, Пасіку Михалевича і про пошесті і недуги Озаркевича) і обдаровано їх від „Рускої Бесіди“ оповіданем Острівського: Корсунь. Праціане закінчилося відспіванем національних гімнів. На курсі висшої освіти були отесі пп.: 1. Василь Гаврилюк з Панки, 2. Петро Горинь з Ланів (Галичина), 3. Михайл Гриндей з Панки, 4. Іван Зберчик і 5. Онуфрій Яремійчук з Розтік, 6. Василь Когут з Бобрівник (Галичина), 7. Дмитро Красій і 8. Василь Кикифорчин з Кобак (Гал.), 9. Омелян Маньовський з Чорткова (Гал.), 10. Петро Москалюк з Таращан, 11. Олекса Прокопець з Драчинців, 12. Іван Грюк з Іспаса, 13. Михайл Пуріч з Таращан, 14. Стефан Сось з Озерян (Гал.), 15. Михайл Трач з Суботова (Гал.), 16. Дмитро Чернівчан з Оршівців, 17. Семен Кравчук і 18. Артемій Руснак із Ставчан, 19. Михайл Клим з Вижени, 20. Григорій Романюк з Озерян (Гал.), 21. Стефан Чехут з Кадлубис (Гал.), 22. Кость Копачук з Вовчиця і 23—26 приватні семінари. Двох принятіх на курс не прибуло, а п'ятьох черновецьких курсистів ходило тільки на перші виклади.

— Краєвий маршалок гр. Бадені уступає? Краківська „Nowa Reforma“ доносить з Відня: „Одна з парламентарів кореспонденцій доносить, що поголоски про уступлене маршалка Баденського не відповідають дійсному становищу справи. Маршалок перед поладнанем галицької виборчої реформи не уступить. Ваш (zn. N. Ref.) дописець дізнає ся однак, що справа стоїть зовсім інакше, що уступлене маршалка Баденського є довершеною подією а іменоване его наслідника є вже рішене“ — Подаємо сюжету з днівникарського обважання.

— Краєвий маршалок гр. Бадені уступає? Краківська „Nowa Reforma“ доносить з Відня: „Одна з парламентарів кореспонденцій доносить, що поголоски про уступлене маршалка Баденського не відповідають дійсному становищу справи. Маршалок перед поладнанем галицької виборчої реформи не уступить. Ваш (zn. N. Ref.) дописець дізнає ся однак, що справа стоїть зовсім інакше, що уступлене маршалка Баденського є довершеною подією а іменоване его наслідника є вже рішене“ — Подаємо сюжету з днівникарського обважання.

— Хто бере при купні купон R. T. P., спонукає купця до зłożення малої жертви на ціли Товариства.

— Морози в цвітні. Зі всеї Європи доносять вісти про сніговиці і морози. Метеорологи заповідають, що студінь потриває кілька днів.

— Галушка в Росії. В київській „Раді“ міститься дописець з Катеринослава ось які починає про студ. Галушку і єго трупу: „

праві засуджено обж. Айну Стадніцку на 3 місяці, а її мужа на 4 місяці тяжкої вязниці. Ориєнтира увільнив суд від вини і кари.

— Ще про Карла Мая. В звісті про смерть знаного писателя Карла Мая поданий в 77. ч.

„Руслана“ сказано при кінці „...жити его було переповнене зліднами і нещастями та що найцікавіше, то се, що хотіть як живо та гарно описував далеко від нас в інших часах сьвіта лежачі краї, сам ніколи не відбував і дальших подорожей і описи єго країв та пригод були лише витворами незвичайно буйної та богатої фантазії. Так думають і говорять майже всі, які лише трохи що знають про Карла Мая і єго твори. Однак — як тепер показує ся — такий погляд невірний. Іменно на два тижні перед своєю смертю мав Карло Май в Відні дуже інтересний відчуття: „Empor in das Land der Edelmenschen“ в якім порушив м. и. і відносини суспільності до него і висказав свій съвіггляд. По сім відчуття говорив з ним оден з віденських письменників і свою пісню розмову помістив в „Neues Wiener Journal“. Між іншим пітав він К. Мая, о скілько в єго романах, в яких описує подорожі, є фантазії а о скілько дійсного пережиття. На се відповів К. Май: Я відвідав ті краї, які описую, не щоби зазнати в них якихось пригод, але щоби виступити ті околіці, в яких я хочу представити якесь подію. І тепер беру я такі місцеві сюжети, особи, відносини і в формі роману представляю їх на чужім грунті. Богато, чого би я не хотів сказати і чого не можу сказати, пірененою я до Америки на Схід, щоби представити в чужім съвіті і надати такий вигляд, який уважаю за відповідний. Так маємо ми в Німеччині конфлікт між протестантизмом і католицизмом. Коли хотів бим про се говорити то обпалив би собі всі пальці. Тому переношу відносини на схід, де є так само дві релігійні партії Шіїті і Сунніті. Тут вказую я на борги, щоби так ділати на мир і помирене людства. Се є мою роботою. Так не обиджу я нікого, говорю все, що потребую і хто мої книжки читає і мене знає, той знає, що я тим хочу сказати. Від якогось часу н. пр. нападають на мене, обиджують мене, обезславлюють мої твори і я не можу боронити ся. Тому пишу я про сі відносини і в певній мірі в них і фантазія. Так у мої 4-томові книжки: „В царстві срібного льва“ є представлені всі особи, які приходять в мої процесі. Тому отже коли мене запитают: Чи ви се все пережили? — я можу сказати: Так. А коли мене запитают, чи я там був, я можу рівно ж потвердити. Я йшов в ті краї, щоби рівночально найти собі місце, де бим міг перевести свої переживання. — Отже, як бачимо, то тверджене, що Карло Май ніколи не відбував більших і дальних подорожей і що описи єго країв і пригод були лише витворами незвичайно буйної та богатої фантазії — не є вірне, коли вірити в те, що сам К. Май сказав. А прецінь нема причини не вірити. — Б. М.

Добродійний скіптар. У Відні помер недавно бувший головний скарбник парового млина Шерлера, Шпісбергер, котрій все своє майно, що виносило півторя мільйона корон, залишив юдівській громаді у Відні на побудоване шпиталля для дітей, в якім також нежидівські діти можуть найти приміщення. Сего великого майна доробив ся Шпісбергер ощадностю. Щадити почав він в семі році життя. Попросив іменно тоді, щоби замісць цукру до кави, виплачувано єму тижнево в сотіків, які складав до пушки. В пізніших часах мешкав Ш. в темній комнаті без печі. Коли змера дома, ішов до музеїв гріти ся. Щоби ощадити на съвітлі, клав ся спати, коли темніло. Одежжу направляв собі сам. Мав лише оден одяг і одну сорочку. В останнім часі жив лише хлібом і чаєм. Ніколи не їздив трамваем і не платив „шпері“. Помер в 87. році життя.

— Мільйонери в Японії. Капіталізм робить в Японії щораз більші поступи. Передовім від російської війни розвивався край під господарським зглядом дуже скоро. Нині є там 1.018 осіб, котрі мають поверх 1—2 міл. кор. майна. Перед 10 роками було ледви 441 таких богачів; число отже мільйонерів зросло до 130 прц. А що Японія має нині 51 міл. мешканців, проте оден мільйонер припадає на 50.000 мешканців. Найбагатшим чоловіком в Японії є барон Мітши, котрого майно оцінюють на 500—1.000 міл. корон.

— Баллоном через Альпи. В минулій четвер відбув летун Beauclaire подорож баллоном

„Acurea“ через Альпи. Баллон вініс ся в воздух коло Авгсбурга і протягом 26 годин перелетів понад Альпи від півночі до півдня і осів в віддалі 75 кілом., на півдні від Турині. Дорога в воздушній лінії виносить 625 кілом.

— Стрілянина в суді. З Нагітапольчан доносять: Перед повітовим судом відбула ся ту вчера розправа властителя дібр Хамесо. Коли судия Крамаржик оголосив присуд, на основі котрого Хамесо мав віддати частину своїх посілостей позовникові, Хамесо добув револьвера і стрілив до судії, стріл однак хібив. Тоді Хамесо стрілив до позовника Лябо, котрій поціленій кулею, упав неживий на землю, а на конець пострілив смертельно і себе.

— Сірчаний дощ. З Риму доносять: В місцевості Савона падав вчера сірчаний дощ. Догадують ся, що по нім наступить вибух Етні або Везувія.

— Вибух вулькана. З Мобілі (Алябама) доносять, що вибух вулькана Хірігу коло Бокасдель Торо (в Панамі) знашив кілька сіл і забрав тисячі жертв в людях.

— Сумна статистика. Французькі палати депутатів предложено звіт з поступу алькоголізму у Франції, з котрого виймасмо отсі сумні числа. Від 30 літ уживання алькоголю, наслідком протекційної системи, яку веде правительство, зросло в четверо, так що Франція має нині 486.000 пінків, що на 39 мільйонів населення припадає один пінк перевічно на 80 осіб. Разом із зростом уживання алькоголю росте також і число злочинів. В 1880. р. записано їх 139, а в 1910. р. 459, а число божевільних за той час зросло з 11.000 до 75.000, з чого припадає двох божевільних на кожних 1000 мешканців, а смертельність дітей в першім році наслідком налагу родичів виносить 15 на кожних 1.000 дітей.

— З листу засудженого на смерть. В Манс виконали засуд смерті на двох жовнірах Тіко і Ноле, які убили і ограбили стару жінку. По найновішому французькому закону їх не розстріляли як жовнірів, але гільотинували. Оба згинули з резигнацією. Тіко сказав на вислові дикою адвоката: „Скажіть моїй мамі, аби мені простили!.. А не забудьте про мій лист.“ Сей засуджений перед своєю смертю написав знаменний лист, в якім пише: „Сі слова звертаю до моїх оборонців, які все зробили, аби лише мене уратувати, а най ся ними покористують на се, аби других остеречи. Сі кілька стрічок мають за ціль обявити, що я, син дуже поважаних родичів, так низко упав лише в наслідок науки, яку я в моїй молодості отримав. В школі вчили нас, що родичі мають над дітьми лише обмежену владу, що після закона они не мають права дітей карати; що крадіжка в родині домі не є війкою крадіжкою... Такі погляди, як сей, що всі люди мають бути рівні і що не повинно бути богатих, підбурювали мій і так до злого склонний характер і звідси вийшла моя перша провінція, за яку я дістався до заведення поправи, де перебував і кілька літ. Управитель сего заведення, замість спровадити молодих людей на добру дорогу, робив все так, аби лише нам свою погорду виявити, і за найменшу провину карав нас сухим хлібом, замікав по одному в келії та оковами. Він, що мав бути для нас батьком, зінав лише одну лагідну засаду: нагнити або зломати! Я вийшов з заведення по кількох літах дуже хорій, без можності заробити собі на хліб, виданий на поталу моїм нещасним інстинктам і тому я, як богато інших, упав. Але злочин, який мене витручує з суспільності, мав для мене одно доброе. В вязниці в Манс найшов я съвіщеника, який мене навчав, на чим полягає правдиве життя, якого я, як тепер признаю, ніколи не розумів.“ — Сей віймок листу поміщений в вільнодумній часописі „Die Zeit“ ч. 3424 з дня 7. квітня 1912 стор. 51; видно, що й вільнодумці признають шкідливість вільної науки у вільний школі.

— Нещаслива пригода під час концерту. Стоварішесі жінок в Hondaїn, в півдній Франції, давали в неділю концерт на добродійні цілі. На концерт зібралися досить публіки, переважно жінок і дітей. Під час концерту упала нараз лямпа і розвіїла ся, а горічка нафта облила одяги найближчих відвідувачів. Настав великий переполох, всі кинули ся до дверей. Серед натовпу семеро дітей удушено на смерть, а 20 осіб відвезено тяжко покалчених до шпиталя, де кілька з них померло.

— Небезпечний порох. З Парижа доносять: При перегляді запасів пороху, який спорядже-

но на поручення міністра маринарки Делькассе, стверджено, що деякі роди нового пороху не дають запоруки безпеченості. Перша ескадра в Тульоні мусила усунути порох, вироблений в 1910 р. в фабриці в Pont de Buis, в Бреті два панцирники мусили змінити по частині амуніцію.

— Жертви готівкою не звільняють нікого від обовязку ждання купонів Р. Т. П. і уживання товарів з маркою Р. Т. П.

— Катастрофа в копальні солі в Бахі. При зміні деревляних закопів на муріваних в копальні в Бахі лутила ся велика катастрофа. Роботи ті поручено гірничому підприємству з Krakova, котре для забезпеки муллярських робіт почало вбивати дубові пільоти оден побіч другого. Однак пільоти не віддергали тягару і почали нагинати ся до середини, тому підперто їх бальками і охоронним руштованнем, але і се на це не придало ся, бо в перших дніх цвітня пільоти зовсім усунулися і разом з руштованем завалили ся в глубину. В наслідок сего почала земля дальше усувати ся і протягом однієї доби запала ся на просторі 40—50 м., творчи коло отвору закопа заглублене, низше о 7 до 8 м. від звичайного позему. Завалили ся також на сім просторі всі будинки, горішна частина закопа, галя машин, сільний млин і одна частина кітлівні. Все те привалило і знищило в глубині 400 м. коридор „Коритовський“, який побудовано величним коштом. Страти величезні. Жертви в людях на це нема.

— „Молода“ пара. З Ретова на Жлузи доносять до літовських часописів: В запустінні тижні мали мешканці містечка неабо яку сенсацію. До вітари становула пара „молодих“: Матв. Томашівський в віці 105 літ звінчався з третьою з черги жінкою вдовою Анною Жемайтісовою, яка має тепер 75 літ. Томашівський мимо підхідного віку має знаменитий слух, зір і пам'ять. Занимав ся він копанем ровів.

Оповістки.

— З дирекції рускої гімназії в Перешилі одержують до поміщення отсюю оповістку: Нові висписи до висших класів відбудуться в дніх 17—20. цвітня в такім порядку: дні 17-ого висписи до V-ої класі, 18-ого до VI-ої, 19-ого до VII-ої а 20-ого до VIII-ої класі. — Дирекція.

— Літній розклад їзди трамвай в Львові зачинається від второк дня 16. с. м., який ріжиться від зимового розкладу тим, що рух трамвай зачинається раніше а кінчиться пізньше. Рух візів буде відбудувати ся в отсій способ: 1) перший ранній віз буде відіздити в Гетманських валів до головного залізничного дівіця о год. 5:20 рано; 2) перші правильні курсуючі візи будуть відіздити: а) з Гетманських валів до всіх кінцевих стацій о год. 5:40 рано, б) від кінцевих стацій в напрямі Гетманських валів о год. 6. рано; 3) остатні візи будуть відіздити: а) з Гетманських валів до всіх кінцевих стацій о год. 11. вночі, б) від всіх кінцевих стацій до Гетманських валів о год. 11:20 вночі, г) з Гетманських валів до перестанку при ул. Льва Сапіги коло жандармерії о год. 11:45 вночі, д) з Гетманських валів до Жовківської рогачки о год. 11:45 вночі; 4) від школи св. Софії на повісткову площину будуть їздити візи в погідні дні від год. 3. по полуночі.

Наука, умінність і письменність.

— Бібліотека музикальна. О. М. Копко в Перешилі видав як 15. томик своєї „Бібліотеки музикальної“ Службу Божу на 3 голоси, укладу переважно свого, а по частині Бортнянського. Стор. 15, м. 8-ки; ціна 50 сот. Набуття можна у автора і в книгарнях.

— Читальня, місячник для просвіти народу. Рік II. ч. 4. Видане тов. „Руска Бесіда“ в Чернівцях. Зміст: О. Олесь: Стих. Олег Калитовський: Про чай. С. Яричевський: Під симіем Великден. І. Франко: Стих. Інж. Гриць Герасимович: Будова каналу між північною і полудневою Америкою. Р. Кіплінг: Казка про малого слова. Др. В. Г-р: Які ведуги можна розпізнати лучами Рентгена. — Чверть годинки у малки Місі. — Нові книжки для народу; — Пропамятні дні, загадки і оповістки на обговорюванні.

— Корсунь Нап. Оленько Островський. Історичне оповідання. Видане „Рускої Бесіди“

в Чернівцях. Ціна 30 сот. В цій книжочці змальована борба козаків з Поляками під Корсунем. Книжочка написана цікаво.

Телеграми

з дня 15. квітня.

Відень. (ТКБ). Під проводом мін. Берхольца відбула ся вчера в міністерстві заграниціх справ спільна рада міністрів, в котрій взяли участь представники обох кабінетів, міністри Авгенберг і Білінський і командант мореплавби Монтекуколі. Предметом наради було означене речіння скликання делегацій. Порішено, що найближче засідання делегацій має відбутися з дня 23. с. м. Делегації мають насамперед прияти ухвали що до продовження бюджетової провізорії, яка кінчиться в кінці біжучого місяця. Дальшу програму означає нова міністерська конференція, котра відбудеться певно перед сесією.

Відень. (ТКБ). Цікар заприєгнув вчера в Шенбрунн нових тайних радників, в тім міністрів Форстнера і Гуссарека.

Будапешт. (Уг. Б.). Шеф генерального штабу Шемуа зложив вчера перед полуднем вступні візити членам кабінета і представникам обох палат, відтак удав ся до Темеш

Матеріали до зносин галицьких москвиців
з Росією.

(Дальше).

Благодаря только помощи Всевишнего и милосердного Бога удалось мнѣ охоронити себе отъ предстоящего мнѣ нещастія въ ласки Всеп. Дирекції. — Уратованье ся мною въ томъ случаю вмѣнила мнѣ Дирекція въ злѣ и вдругъ безцеремонно въ отвратительный способъ наказала. Чегося подобного недопусталась Дирекція никакой другой институції финансовой ниже приватный человѣкъ. При концы своей длины говорить Всеп. Дирекція такъ: оставлять дѣло въ Вашихъ рукахъ еще дальше, значилбы подвергать Заведеніе новымъ убыткамъ, мѣтарствамъ и безконечной путаницы. На тое примѣчаю слѣдующее: Оставленіе дѣла въ моихъ рукахъ я непросилъ и только требовалъ и требовали неперестану выявленія властивой причины, квалифицирующей въ дѣйствительности къ повятію рѣшенія на насильное удаленіе мене въ одной хвилѣ такъ якъ въ письмѣ дирекціонѣ отъ 22. октября с. г. №-о 2032 совсѣмъ оминается причина уволенія а въ письмѣ отъ 26. октября с. г. №-о 2070 голословно только поднесеніи поводы рѣшительно къ тому не надаются. — На цѣломъ бо шарѣ земномъ обще извѣстнымъ есть каждому человѣку, что никогда заочно не осуждается и не карается кого бы то ни было на основаніи одностороннаго только обжалованія безъ переслуханія такожде и стороны обвиненной. Изъятково только ради мене случается первая практика того рода въ Общемъ рольничо кредитномъ Заведенію за навременней Дирекції.

б) Отворенія менѣ полного жалованія пока цѣлая справа не вяснится и не успѣть путемъ легальнымъ къ концу. — Что до тыхъ славныхъ убытковъ, которыми Всеп. Дирекція старала ся и старается все еще мене пугати то остаточно спрошу: Гдѣ они больши? въ филии чи центрѣ, и чи убытки филии чи центра привели Заведеніе до руины изъ которой доперва я его выраторовалъ. — Мітарство — гдѣ оно цвѣтѣть, не въ центрѣ? которое для очищенія себѣ слагаетъ всю вину на Загайка! Что ся касаетъ путаницы, то тая мае мѣстце также только въ центрѣ Заведенію. У мене были ведени дѣла и книги въ якъ найлучшемъ порядку о чемъ убѣдился членъ Совѣта о. Дуткевичъ будучи здѣсь на ревизіи, а противно въ центрѣ того порядка нѣть.

Съ почтеніемъ Загайко с. р.

Въ конецъ долженъ я еще додати, что навременнія Дирекція, понесши чувствительное пораженіе въ вызваной борѣ со мною за ложное обвиненіе мене о дефравдацію, вымыслила новый способъ на оправданіе себѣ за спроводованье нею закрытия филии, уволенія моего отъ должности при той же якъ и къ принужденію мене къ молчанию на всѣ пакости и привиды мнѣ дѣлаеміи и рѣшилася въ запутанности чи злобѣ своей на новое опечаленіе мене черезъ накиненіе мнѣ неправно чужихъ уже долговъ къ пополненію якъ доказъ:

Tarnopol 24. October 1885.

Herrn Savelin Zahajko T a r n o p o l .

Bei der Uebernahme Ihrer Geschäfte und Agenten finde ich unter Debitoren Posten, die wir nicht anerkennen, und fordere Sie hiemit im Namen der Direction auf dieselbe

entweder zu bezahlen, oder entsprechend zu decken, und zwar laut beiliegender Rechnung fr. 10.015.09 (sage Zehntausend f眉nfzehn und 9 kr. öw.)

Schliesslich thue ich Sie verantwortlich f眉r glatte Abwickelung aller durch Sie entrichten Geschäfte, und behalte f眉r die Direction das Recht vor auch alle weitere Schaden und Verluste, die aus Ihrer Geschäftsführung der Anstalt erwachsen m鰂chten, im Rechtswege zu verfolgen.

Anton Szczurowski m. p.
Bewollmächtigter der Allg. Agr.
Cred. Anstalt.

Насильственное тое требование принужденъ быть я снова отклонити слѣдующимъ письмомъ:

Тернополь 5. ноября 1885.

Всепочтенная Дирекціе!

Дня 25. октября с. г. получить я отъ уполномоченного Общего рольничо кред. Заведенія г. Шуровского, письмо отъ октября с. г. которымъ онъ вызываетъ мене въ имени Дирекціи тогожъ Заведенія а) до уплаты или отвѣтного покрытия зр. 10.015.09 по врученому счету; б) дѣлаетъ отвѣтственнымъ за проороченіи вексли на зр. 4500— якъ такожде въ за гладкое розвязанье, черезъ мене навязанныхъ интересовъ, и застерегае заразомъ для Дирекціи право, прослѣдовати мене въ дорозѣ судовой за всяки дальши потери и шкоды могущи возникнуты по причинѣ веденія мною интересовъ Заведенія.

(Конецъ буде).

(Стемпель		Soll
An T. Bielecki	fl.	114.97
" M. Sbrieser	"	561.72
" Al. Kruh	"	257.—
" F. Hoppen	"	1736.—
" E. Gdula	"	86.—
" Isr. Zilz	"	43.05
" M. Weinber	"	4601.43
" I. B. Eisenberg	"	347.30
"	"	386.09
Rbl. 1500 á 125.435	"	1881.52
	fl.	10.015.09

Tarnopol 24. October 1885

Anton Szczurowski m. p.
Bevollmächtigter der Allg. Agr.
Cred. Anstalt in Lemberg.

Ferner hat man Ihnen:

am 17. September 1881. ein Ac-	fl.	2000.—
cept B. Rath de	"	
am 28. September 1881. ein Ac-	"	1000.—
cept Ch. Weigler de	"	
am 19. August 1881 ein Accept	"	
M. Rath de	"	1500.—
	Zusammen fl.	4500.—

sage (Viertausend f眉nfhundert) öw. zum In-
casso eingesandt, die Sie weder eincassirt noch
retournirt haben — ich ziehe Sie daher zur
Verantwortlichkeit f眉r die Verjahrung der
Accepte infolge Nichteinhaltung Aufträge
der Direction.

Оповістка.

XVI. Звичайні загальні збори Товариства взаїмного кредиту

„Дністер“

відбудуться ві второк дня 21. н. ст. мая 1912 о год. 4 з полудня у Львові в салі „Дністра“
при улиці Рускій ч. 20 у Львові з слідуючим дневним порядкомъ:

- 1) Відчитане протоколу з XV Загальних Зборів.
- 2) Звіт Дирекції і Надзвірачої Ради та замкнене рахункі за XV адміністративний рік (1911).
- 3) Звіт ревізійної Комісії і уділене абсолюториї Дирекції і Надзвірачої Ради.
- 4) Розділ зиску за рік 1911.
- 5) Внески і інтерпеляції членів.

Йосиф Онишкевич.

Президент.

Поручає ся

Всесеснішому рускому Духовенству до ужитку свого і церков:

Напівник Церковний

(Ігн. Полотнюка)

поручений Всеесвітл. Митропол. Ординаріатомъ.

Половина чистого доходу зі спрощенія, привначена на цілі Руского Товариства педагогічного.

Цна книжки К 3 — оправл. 4 К.
Замовленія слати до Канцелярії Руского
Товариства педагогічного у Львові, Монастирського 12.
376(12)

Асекуруйте своє жайго від отхю в „Дністрі“!

Кождий Русин повинен асекуровати ся від отхю, щоби на слічай пожежі не понести страти, бо достаток одиниці то доброти цілого народу.

Кождий Русин повинен асекуровати ся тільки в рускім товаристві взаїмних обезпечень

„Дністер“

Нема жадного іншого руского товариства асекураційного, тільки один

„Дністер“

„Дністер“ рахує найдешевші оплати за обезпечення селянських будинків.

„Дністер“ звертає кождорічний чистий зиск своїм членам; на рік 1911 виносить зворот 10%.

„Дністер“ опюює та виплачує школи по отхю скоро і ретельно, а до комісії запрошувє все двох господарів на опінителів.

„Дністер“ дає підмоги руским школам і бурсам, де виховують ся селянські діти.

Люди асекуровані в „Дністри“ можуть дістати позичку у всіх великих Банках і в Товаристві взаїмного кредиту „Дністер“.

Власні фонди „Дністра“ виносять з ківцем 1911 року 3.353.305 корон.

„Дністер“ приймає обезпечення на житє у всіх догідних комбінаціях (на дожите, посмертні капітали, посаги, ренти).

В „Дністри“ можна обезпечати від крадіжки з вломом движимості всякою родою, а товариству кредитові готівку, цінні папери і векселі за дешевою оплатою премії.

Адреса „Дністра“: Товариство взаїмних обезпечень „Дністер“ у Львові, у власнім домі ул. Руска ч. 20.

Історія України-Руси

в образами, рисунками і картами,

Написав Микола Аркас.

Друге видання, Краків, 1912. — Накладом Ольги Аркасою. Сторін 424.

Цна книжки на тоншім папері 6 К 50 сот.
в Книгарні Наукового Тов. ім. Шевченка
у Львові, Ринок 10.

ПИСАНЯ ШКОЛА на МАШИНІ

Жорберт Єрліх Львів, площа Смольки 4.
Склад машин до писання і американських
уладженій бурових.

(40—50)

ЦЕРКОВНА ТОРГОВЛЯ „ДОСТАВА“

Львів, ул. Руска 20, — Станіславів, ул. Смольки 1,
Перемишль, Ринок 26.

Удержує найкращий вибір всіх церковних річей. — Злутила найлучших артистів для виготовлення іконостасів, престолів, киотів і др.

Приймає у Львові золоченія чащ і всікі направки.

З дніала досі загальні придання.

366(90cc)

Церковна Штука

в Станіславові

Поручає церковне і столове світло, богослужебне ґварантоване вино, знамениті вина столові і витравні, ризи і знаряди церковні, власні робітні риз, бронзові і оправи книг — по цінах уміркованих.

Весь дохід призначений на „Дім сиріт“ і удержане українських шкіл жіночих в Станіславові.

(9—11)

Для уникнення навалу перед надходящими святами просить ся о власні замовлення.

Розклад їзди залізниць у Львові.

Відїзд з Головного двірця до:

Приїзд на Головний двірець з:

рано	перед	по	вечер	в
пол.	пол.	пол.	ночи	ночи
3:40	8:22*	2:45*	7:00*	11:10
—	8:45	6:05	7:30	12:35*
—	—	5:46	—	—</td